

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju

Predmet: *Suvremene metodološke paradigme u sociologiji 1*

Akademski god. 2006./07.

Studentica: Katarina Konsa

**« ETNOGRAFSKI I ETNOMETODOLOŠKI PRISTUPI U SOCIOLOGIJI »
(metodološki esej)**

*recenzentice: prof.dr. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)
asist. Zorana Šuljug (Filozofski fakultet u Splitu)*

*Esej je recenziran 01.02.2007. i prema Odluci Povjerenstva za izdavačku djelatnost
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, donesenoj dana 10.04.2007., postavljeno na
www.ffst.hr (službenoj WEB stranici Filozofskog fakulteta u Splitu)*

Etnografski i etnometodološki pristupi su neki od glavnih pristupa u kvalitativnom istraživanju. Tako se npr. etnografija može definirati kao znanstveni pristup u istraživanju neke kulture ili zajednice ljudi u njihovom prirodnom okruženju (gdje žive, rade i sl.).

Etnografska metoda se često poistovjećuje s metodom promatranja sa sudjelovanjem. Međutim, njezina specifičnost tj. ono po čemu se bitno razlikuje od drugih pristupa jest u naglasku na „istraživanje ljudi iznutra”. Naime, etnografija nastoji razumjeti život neke zajednice u očima njenih pripadnika. Može se definirati i kao postupak kojim se nastoji opisati i proučiti društvena interakcija ljudi i grupa kojima pripadaju.

U etnografskom istraživanju detaljan opis društvene situacije koju istraživač promatra moguć je jedino onda ako je istraživač prilično informiran (npr. o kulturi koju opisuje). Proces razumijevanja odvija se na terenu, a odnosi se na skrivene aspekte istraživane situacije.

Kao i u svakom istraživanju, tako i u etnografskom, istraživač nailazi na određene probleme na terenu. Jedan od mogućih problema je „ulazak” u ono što se istražuje. Neke zajednice ili skupine ljudi su teško dostupne. Npr. ako istraživač želi

istražiti ponašanje ljudi u teže dostupnoj ustanovi (kao što je npr. zatvor), tu mu nije dopušteno slobodno kretanje. U takvim situacijama vrlo je važna istraživačeva snalažljivost. Također, značajan je i istraživačev stav. Poželjno je da on/ona ima neutralan stav, pošto mu takva pozicija omogućuje bolji uvid u ono što se oko njega zbiva.

S obzirom na današnji razvoj tehnologije i napredak u znanosti, može se reći da je etnografija „znanost u pokretu”, za razliku od etnometodološkog pristupa koji je relativno zanemaren. Naime, nove generacije etnografa potiču pomak od materijalnih prostora prema *cyber*, virtualnom prostoru. Tu su karakteristična online istraživanja aktivnosti kao što su npr. chat, mailing lista, itd. Etnografija koja se ograničava samo na virtualni prostor predstavlja najradikalniji pomak od tradicionalnog terenskog pristupa. Međutim, i to ima svojih nedostataka. Primjer je internet koji omogućuje poigravanje s identitetima i sl.

Tako se danas etnografija nalazi pred dvojbom. S jedne strane se pokušava prevladati pojam „terena” kao zemljopisno ograničenog prostora, a s druge strane čini se da je pojmovima „teren” i „terenski pristup” teško izbjeći. Za sociologe istraživače svakako je bitan i neizostavan „stvaran” teren. Sociološko istraživanje je uvjetovano nizom elemenata među kojima je jedan od važnijih - uzorkovanje, i to ljudi sa stvarnim, a ne izmišljenim identitetima. To je zapravo ključna odrednica ispravno provedenog znanstvenog istraživanja. Zanemarivanjem ključnih metodoloških procesa svjesno dovodimo u pitanje kvalitetu istraživanja.